

[Socialministeren]

Lovforslaget giver mulighed for at kunne deltage i fagpolitisk arbejde i orlovsperioden. Ved indførelsen af en sådan regel modvirker man, at orlovshaverne under orloven mister tilhørsforholdet til deres arbejdsplads.

Det foreslås, at man i de første 14 uger af barselorloven kun kan deltage i det fagpolitiske arbejde i begrænset omfang.

Herudover medtages for alle dagpengemodtagere et forslag, som giver mulighed for at fastsætte, at perioder, hvor der er udbetalt ydelser efter loven om orlov, skal betragtes som »døde perioder« i relation til opgørelsen af, om dagpengelovens beskæftigelseskrav er opfyldt.

Lovforslaget skønnes næppe at ville medføre mer- eller mindredgifter af betydning.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets velvillige og hurtige behandling.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg tillader mig herved for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om den fri ungdomsuddannelse.

(Lovforslag nr. L 222).

Lovforslaget er en del af opfølgningen af min redegørelse til Folketinget om uddannelse til alle, hvis formål er at sikre alle unge en kvalificeret ungdomsuddannelse. Dette mål kan opnås dels ved introduktion af nye uddannelsesveje, dels ved at fastholde de unge i de etablerede ungdomsuddannelser. Blandt de initiativer, der er udsprunget af denne redegørelse, kan jeg nævne, at jeg i samarbejde med Erhvervsuddannelsesrådet har iværksat forsøgs- og udviklingsarbejder om 1. skoleperiode med henblik på at opsamle erfaringer og udarbejde forslag til forbedring og justering af den direkte skoleindgang til erhvervsuddannelserne. Herved vil 1. skoleperiode kunne yde et forbedret bidrag også til brobygningen mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne.

For at uddannelse til alle skal være et reelt og acceptabelt tilbud, er det dog ikke tilstrækkeligt at satse på de etablerede ungdomsuddannelser. Der må også åbnes nye uddannelsesveje for de unge.

Den fri ungdomsuddannelse er en sådan åbning og samtidig en anerkendelse af den om-

fattende aktivitet, som de unge selv vælger uden for de eksisterende ungdomsuddannelser.

Sammen med lov om erhvervsgrunduddannelse danner dette lovforslag fundamentet for en ny frihed i ungdomsuddannelserne. Mens erhvervsgrunduddannelsen primært er orienteret mod arbejdsmarkedet, tager den fri ungdomsuddannelse sit udgangspunkt i den folkeoplysende tradition og sigter mod udvikling af den unges personlige kompetence og fortsatte uddannelse i bred forstand.

Uddannelsen skal rumme unge med meget forskellige forudsætninger og uddannelsesmål. Den er tænkt som et tilbud ikke kun til unge med svage uddannelsesmæssige forudsætninger eller til stærke unge individualister, men til alle unge.

Den skal således fungere som et alternativ til eksisterende ungdomsuddannelser, som en indgang til disse eller som en direkte uddannelse til beskæftigelse f.eks. inden for særlige niches på nye vækstområder, hvortil der endnu ikke findes formaliserede uddannelseskrav.

Uddannelsen sammensættes individuelt i forløb af 2 til 3 års varighed og består af dele af kendte eller nye uddannelser, projektarbejde, foreningsarbejde eller udviklende aktiviteter i øvrigt.

Undervisningsministeriet godkender efter ansøgning en række uddannelsesansvarlige skoler, der har vejledningsansvaret for den unge under uddannelsen. Skolen er samtidig ansvarlig for, at der formuleres et uddannelsesmål for den enkelte og for den individuelle uddannelsesplan. Uddannelsesplanen kan sammensættes med henblik på, at den unge kan få godskrevet uddannelsesdele i eventuel videre uddannelse eller med henblik på opfyldelse af adgangskrav til andre uddannelser. Den uddannelsesansvarlige skole udfærdiger et uddannelsesbevis.

Jeg vil gerne understrege, at den fri ungdomsuddannelse – ligesom den folkeoplysende virksomhed, hvor den har sin rod – er baseret på frivillighed. Naturligvis er den frivillig for den unge, men den er også frivillig for de skoler og foreninger m.v., der kan bidrage med uddannelsesdele. De frie skolers ret til selvbestemmelse respekteres, og derfor stilles der ikke i forslaget krav om, at uddannelsen skal afsluttes med eksamen eller anden form for evaluering. Prøver og karaktergivning kommer